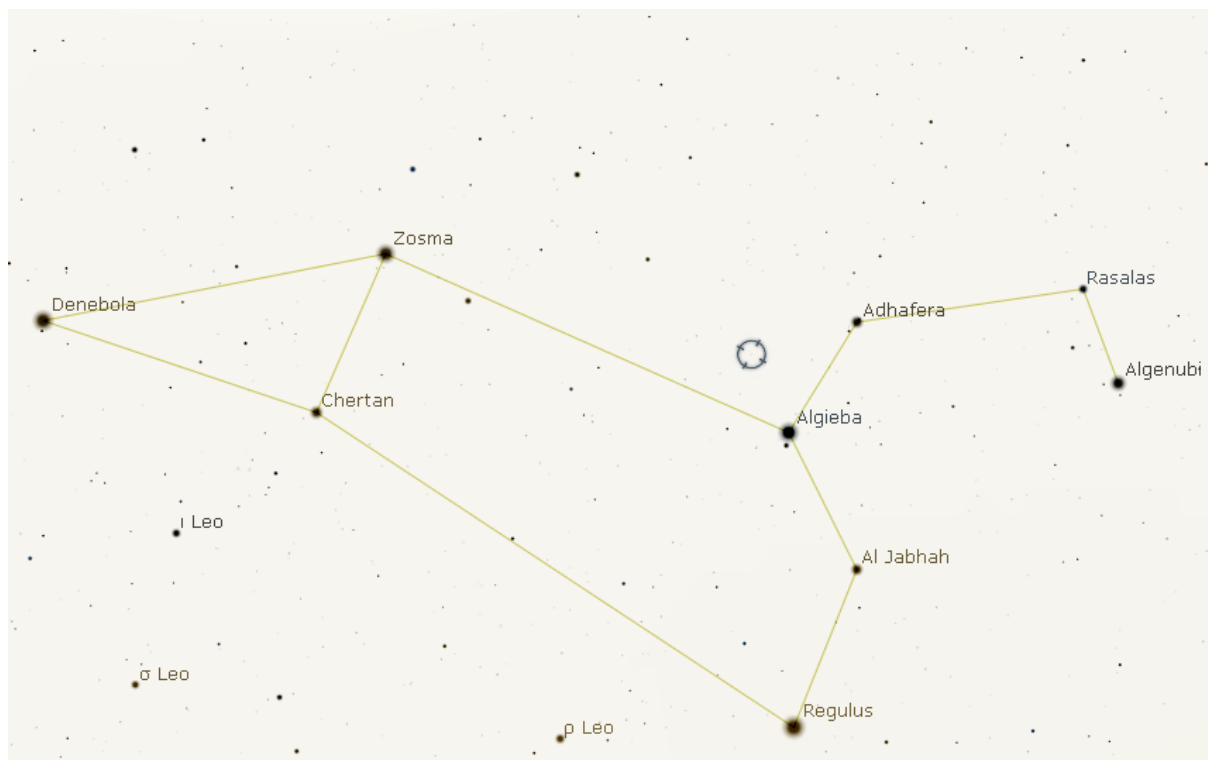

Chytíme lovce „křížičů“?

Planetka číslo 4490 byla objevena 14. července 1988 na Palomarské observatoři Eleanor Francis Helinovou a Brianem Romanem. Pojmenovali ji na počest Raymonda J. Bamberyho – chemika a vědce zabývajícího se zpracováním obrazu v JPL, který strávil na Palomaru několik let a aktivně se zapojil do hledání a pozorování blízkozemních planetek (potenciálních křížičů dráhy naší planety) a značně přispěl k modernizaci technik měření a redukce dat.

Z pohledu dráhy ve Sluneční soustavě je to typický „maďar“ – přesněji těleso, které patří do skupiny, jejímž představitelem je planetka 434 Hungaria. Jedná se o asteroidy obíhající těsně za Marsem na drahách s velkou poloosou 1,78 – 2,00 au, excentricitou menší než 0,18 a sklonem dráhy mezi 16 – 34 stupni. Pro přímé pozorování planetky byste potřebovali velký, skutečně velký dalekohled. Jasnost se totiž pohybuje pouze kolem 15. magnitudy. Ale jedna šance tu je – pojďme ji probrat podrobněji.

V pátek ráno 11. února 2022 v čase kolem 02:26:40 UT (počítáno pro hvězdárnu Rokycany) by planetka Bambery měla zakrýt hvězdu s vizuální jasností 7,6 magnitudy v souhvězdí Lva (viz mapka).

A tady už by pro krátké zahlédnutí planetky (maximálně 0,61 sekundy) měla stačit i ona pověstná „roura od kamen“, tedy i malý dalekohled. Bliknutí hvězdy bude opravdu krátké, a proto je lepší se pokusit o jeho zachycení například pomocí videa.

Veškeré důležité parametry týkající se úkazu jsou k dispozici v hlavičce oficiální předpovědi zpracované prostřednictvím programu Occult:

4490 Bambery occults HIP 51187 on 2022 Feb 11 from 2h 18m to 2h 31m UT

Star: (Dia = 0.3 mas)
Mv 7.6; Mb 8.3; Mr 6.8
RA = 10 27 21.7632 (astrometric)
Dec = 21 36 55.399
[of Date: 10 28 35, 21 30 6]
Prediction of 2022 Feb 6.0
Reliable 0.9 (good), DupSrc,

Max Duration = 0.66 secs
Mag Drop = 7.6 (7.9r)
Sun : Dist = 166°
Moon: Dist = 71°
: illum = 73 %
Error 32.7x3.2 mas in PA 87°

Asteroid: (in DAMIT, ISAM)
Mag = 15.2
Dia = 9.3 ± 0.6km, 13 mas
Parallax = 8.898"
Hourly dRA = -2.382s
dDec = 64.77"

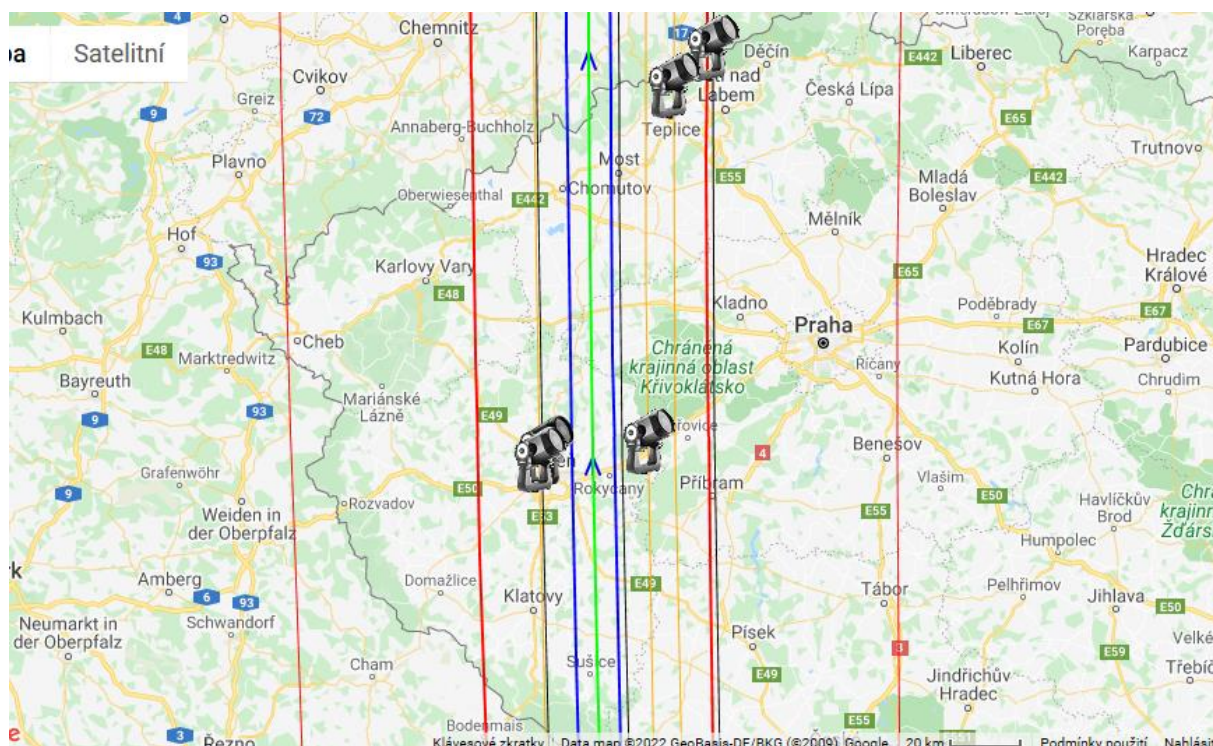
JPL#47:2022-02-04@2022-02-11[OWC], Known errors

Expect fades >0.01 secs (star dia)

Occult 4.12.14.4

Pás stínu široký asi 12 kilometrů (modré linie v připojeném obrázku) by měl protnout naše území od jihu k severu přibližně po trase Sušice – Rokycany – Jesenice – Most. Na této centrální linii je pravděpodobnost spatření úkazu kolem 16 %. Určitě má ale smysl pozorovat i z oblasti do 1-sigma (silné červené čáry), kde je stále ještě slušná šance kolem 8 %. Ideální by samozřejmě bylo rozestavit linii pozorovatelů po cca 7 - 10 km od Chebu po Tábor. V takto hustých „hrabičkách“ by Bambery téměř jistě uvízla, ale to není reálné. Proto touto informací vyzýváme každého potencionálního zájemce ke spolupráci. Je zcela evidentní že má smysl každé jednotlivé pozorování v podstatě z celých Čech. Pokud chcete poradit s výběrem místa (abyste nebyli na stejné linii s dalším pozorovatelem), napište na [halir\(at\)hvr.cz](mailto:halir(at)hvr.cz).

Neváhejte, zapojte se a staňte se alespoň na chvíli (nebo lépe navždy) pozorovatelem zákrytů hvězd planetkami. Na rozdíl od současného běžného života, mezi zákrytáři je lepší být pozitivní, ale i negativita se počítá! Řeč je pochopitelně o výsledku měření časů planetkového zákrytu, a ne soustavně omílaných kovidových testů. O výsledku vašeho snažení dejte určitě vědět na výše uvedený mail.

Michal Rottenborn
Hvězdárna v Rokycanech a Plzni
<http://hvr.cz>